

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Z novim letom bo „Gorenjec“ izhajal v povečani obliki. Gorenjci, naročajte v obilnem številu svoj list!

Božič 1904.

Svečano in veselo se razlega nocoj zvonjenje preko ravnine in planine širom sveta, budeč pobožna čustva v srcih ljudi vseh stanov in vsake starosti; plemenitaš in delavec trpin, bogatin in siromak, starček, mladenič in otrok z veseljem odpira na široko svoje srce tajinstvenemu čustvu, ki nocoj napolnjuje celi svet, ki kakor nebeška rosa rosi na našo revno dolžno solz in na vso prirodo.

Vse stvarjenje tajinstveno šepetaje in si pripoveduje srečen dogodek: mahovi po drevju in pečinah, jelka in smreka v gozdu, drobna ptičica svojej sestri — vse oznanja in ponavlja šepetaje v tisoč jezikih: Nada! Ljubezen! Rešenje! Jasneje in veličastvenije nego sicer doni vsakomur, ki ima sluh zato, nebeška sinfonia zrad mesteca Betlehema: «Slava Bogu na višavi in mir ljudem, ki so svete volje!» Nocoj praznujemo prvi naš praznik — praznik ljubezni in njene zmage. Koliko misli se nam budi v glavi — koliko želj in upov v srcu. Menda ga ni človeka — kojemu je znano ime Jezus — da bi mu danes ne polnilo srca neko vzvišeno čustvo. Srečnega na višavah življenja nocoj napaja podvojena zavest sreče in blaženstva — nesrečniku, ki so ga britki udarci usode polomili na tla, hladi rane nada v boljšo bodočnost in celo okorelemu zločincu se otaja zakrknjeno srce in je ogra je vesoljna ljubezen, ki slavi danes svoj rojstveni dan.

Kruti mraz je objel in v svojem ledenem objetju zamoril nežno bilje in cvetje. Trda kakor kamen gruda oklepa zemljo in vse življenje v njej. Goste megle, kakor zavidne pošasti zakrivajo nam solnce in prelepi nebesni svod nad nami. Priroda ječi in vzdihuje v sponah moreče zime. Svetloba gine od dne do dne bolj in bolj; množi se noč in tema, kakor naj bi zavila v svoj črni plašč mrliča — od mraza umorjeno prirodo. Obupno stanje! Pa v najhujši težavi — v najdaljši noči obrne se na bolje. Kruto morilko zimo premaga luč in življenje. Bolj in bolj gine njena moč in bliža se spečej

prirodi mlada Vesna, da jo s svojim toplim poljubom vzbudi zopet v novo življenje. A zmaga luči nad temo, toplote nad ledenim dihom zime ni lahka. Kakor bi peklenske sile podvojile svoj srd, napenjajo vse svoje moči in divjajo z ledenimi viharji čez bojno polje huje nego prej — a zaman —. Nežna, a božanstvena moč svetlobe in toplote je nepremagljiva — zmagonosno stopa čez ledena polja — jezera in reke, budeč vse v mlado, lepše življenje — dokler ne zazvone zvončki spomladnih cvetic in ne zapoje drobne ptičice v slavo zmage nove spomladi.

Enako je v starem veku tlačila in morila vesoljno človeštvo kruta zima paganskega egoizma; prokletstvo suženjstva je iztiskavalo iz milijonov in milijonov razmučenih človeških src britke izdihe in ječanje. Ostudna nenravnost je pretila ugonobiti človeški rod. A tu — v največji temi, ko na obzorju usode človeštva ni bilo najti niti ene lučice, ki bi kazala pot v boljšo bodočnost, usmilil se je Stvarnik svojega stvarstva, otrok zemlje! Poslal jim je žarek svoje milosti, poljubil jih je s poljubom ljubezni in jim poslal svojega sina — ono luč, ki je razsvetlila s svojim čarobno-milim svitom neštete reke bodoče svetovne zgodovine! Rodila se je luč in je premagala temo! A zmaga ni bila lahka! Peklenske moči so se ljuto upirale kralju miru in sprave, strasten in krvoločan je bil odpor gnijajoče nenravnosti in samogoltnosti proti zmagovalnim naukom ljubezen! In vendar je zmagala luč in ljubezen! Ta dvojni pogled v zakone narave in božanstvene ljubezni, katerih nas spominja božična noč — kako je za nas tolažil in bodreč k vstrajanju! Ako se ozremo žalostnim okom na zgodovino in današnjo sužnost milega nam slovenskega rodu — se nam li ne kaže moreča zima, ki ga preti zakovati v ledene okove duševnega mrtvila. Ne vidimo li, kako temna noč nam je zakrila naše nebo in še razgrinja svoja temna krila, hoteč ugasniti nam zadnji žarek nade v lepšo bodočnost. Mesto oživljajoče resnice in ljubezni toči se nam v opojnih časih strup sovraštva, pohlepnosti in zavisti! Suženj naj zopet postane Slovenec, suženj divjih zelotov, ki nam hočejo v srcu umoriti podobo boga ljubezni in postaviti na njeno mesto sebe in naše najljutejše sovražnike. Geslo je: Proč z lučjo — proč z ljubeznijo — bogovi Slovencev smo mi, ki smo višji nego nebesa! In mehki ta narod! Mehko to ljudstvo,

koje so stoletja suženjstva oropala skoro slednjega spomina — da je bilo kedaj prosto, da si je samo dajalo zakone in vladarje — da je po svojem prepričanju častilo Boga — ta uboga mehka slovanska lipa —, kako je že podlegla svojim sovražnikom. Bijejo ga tujci, a nemileje rodni bratje! Silijo ga v sužnost, v raznarodjenje in mu zapirajo pot do luči! Skrajna noč, temna noč se je razširila nad slovenskimi pokrajinami, ledeni dihi diha od severa in juga na zemljo slovensko. Pa — ravno ta noč, to mrtvilo budi v nas nado v boljšo bodočnost! Tudi nas je poljubila božja ljubezen, tudi nam bode zasijalo novo solnce. Tudi naš narod se bode oslobodil izsesajočih ga zajedalcev in bode čvrstih korakov nadaljeval svojo pot — pot prosvete in svobode. Izginile bodo teme in zopet bode naš ratar z razumom zrl na vrhove naših planin, ki so zrl že na naše pradede in jim nadeli čista slovanska imena. Še bode Triglav — velikan gledal na svoje otroke in jim kazal pot v boljšo, lepšo bodočnost, — a ta pot vodi kvišku v luč, v svetlobo.

—v—

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Vsem svojim podružnicam.

V koledarju za leto 1905., ki ga je izdalo vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda, nahaja se tudi «Vestnik» družbe za leto 1905. Ako pregledujemo ta vestnik nekoliko natančneje, prepričamo se lahko, da nam je neprijetno ogledalo onih podružnic, ki so spale tudi v letu 1903.

A nekaj teh se je začelo zadnji čas gibati in oživljati. Smelo trdimo, da bi se lahko oživele vse naše podružnice, da bi lahko vse procvitale in se koncem leta ponasale z dostojnimi doneski.

Častiti domoljubi! Glavna opora naši družbi so vselej bila in morajo tudi v naprej ostati naše podružnice. To nam bode načelo nadaljnjega postopanja. Z vsemi močmi bomo odselej delovali na to, da se vzdramijo

PODLISTEK.

V božični noči.

Spisal Sever.

V zvoniku cerkve svetega Vida se je oglasil zvon. Milotožno je plaval njegov glas tja čez hrupno mesto ter se gubil v valovih penečega morja . . .

Po ulicah so gorele luči in gosta megla je legla nad mesto. Nebo je bilo prevlečeno s temnimi oblaki, izpod katerih je polagoma rosil dež na zemljo. Ropotanje vozov je že nekoliko ponehalo, začul se je tupatam še zvonec tramvaja in nato nalahko drdranje; časih pa je hripavo zažvižgal kak prihajajoči ali odhajajoči parnik, iz katerega je silil kvišku temnosivi dim.

Sveta noč . . .

Da, nocoj je sveta noč, nocoj se je rodila sreča na svetu in njen žarek je zasijal pod streho vsake hiše. In kdo bi se ne veselil te svete noči, ki plava v zatopljenih obrisih nad zemljo. In videti je, kako tiho lega nad zemljo vsa čarobna in ovija v svoj črni plašč goro in dol . . .

Vsakdo se veseli te svete noči, najsibo bogatin ali revež. Božična noč je posebno ustvarjena, da se bode v človeškem srcu mehka čutila, da je bolj nego sicer do-
vzetno različnim vtiskom. In kdo bi preštel reveže današnjega večera, ki gredo spat brez večerje. In bogve, koliko jih zdihuje v smrtnih bolečinah na gnilem ležišču . . .

in da ne zaspi niti jedna — vsaj po naši krivdi ne sme zaspati.

Ker se leto 1904. približuje svojem koncu, in ker bi se radi ponasali, ko izdamo v prihodnjem letu koledar za 1906, z dejstvom, da ni ostal naš klic, glas upijočega v puščavi, namreč, da je našel odmev v vseh naših podružničnih odborih, in v vseh srcih č. rodoljubkinj in rodoljubov, obračamo se do vseh teh z nastopnim nasvetom ter svojo vljudno prošnjo:

Tam, kjer naše podružnice spijo in niti svojih odborov večinoma ne naznanjajo v Ljubljano, tam se žrtvuj posamezna rodoljubkinja, posamezen rodoljub ter naberi kako vsoto kot prispevek za našo družbo ter jo vpošlji naravnost pod naslovom: «Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.» Ako dobimo take zneske s pripomnjo, da se upošiljajo kot prispevek te ali one podružnice — vsaj do konca letošnjega leta — izkazali jih bomo kot prispevke dotičnih podružnic v prihodnjem koledarju za leto 1906. Tem načinom bo obenem oživela podružnica.

Če dosežemo na ta način, da se zmanjša število spečih podružnic, častno bode to ne le za našo družbo sploh, nego tudi za dotično podružnico; posebej pa še za te tako delujoče rodoljubkinje in rodoljube.

Z delavnostjo in neumornim trudom, č. domorodkinje in domorodci, naprej ter naprej — in družbi se bode s časoma godilo tako dobro, kakor jej to želite Vi in mi.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

V Kranju, 24. decembra.

Štajerski deželni zbor je sklican na dan 28. t. m.

Mariborski občinski svet je sklenil, da se morajo odstraniti v Mariboru vsi slovenski izveski in reklamni napisi pri trgovinah. Nemška predrznost res ne pozna nobene meje!

Nižjeavstrijski deželni zbor se je sešel 21. t. m. in je takoj začel z razpravo o novem šolskem zakonu.

Madjarski politiki so rayno taki kameleoni, kakor naši Šusteršiči. Šukljeji i. dr. Nedavno iz liberalnega kluba izstopivših sedem poslancev je zopet prestopilo v

Pri slabo brleči svetilki v mali predmestni trafiki je sedela v kotu mlada deva. V roki je držala droban listič in zrla zamišljeno predse.

Bledi, umirajoči žarki na stropu viseče svetilke so padali na njen droben, upadli obrazek. Male, rjave oči so gledale žalostno izpod visokega čela in njene velike kite so se vlažno svetlikale ter obkrožale njen svetli, ozki tilnik.

Dvakrat je bila že prebrala drobne vrstice in še v tretje je pričela.

«Toraj danes se odloči moja sreča!»

Mimo so prihajali pozni šetalci in vsakdo je hitel proti domu.

Prišel je semtertja pozni kupec in zopet odšel. Potem pa je bilo zopet vse tiho in mirno kakor v grobu; čulo se je le enakomerni tik-tak stenske ure.

Že je mislila zapreti, ko vstopi slabo oblečen tovarniški delavec in zahteva smodk. Bil je vinjen in iz njega je prihajal ostuden, dusljiv duh. Pošaliti se je hotel nekoliko žnjo, a ga je takoj zavrnila.

Ko je odšel, pospravila je nekoliko po majhnem prostoru, ozrla se še enkrat po ulici, če nihče ne prihaja, a takoj na to stopila na ulico in zaklenila zasabo.

Zunaj je bilo vlažno in neprijetno in deževalo je še vedno. Prodajalnice so bile že zaprte in semtertja brlela je še kaka svetilka.

Zavila se je tesneje v lahko obleko in hitela po temnih ulicah. V malem mestnem parku je obstala in čakala nekaj časa.

ta klub. V seji 19. t. m. se je prečital kraljevi reskript, s katerim se državni zbor odgodi do 28. t. m. Skoro gotovo je, da bode 4. ali 5. januarja ogrski državni zbor razpuščen.

V Macedoniji še vedno vladajo turški roparji. Te dni je četa kakih 100 Arnavtov nepričakovano naskočila srbsko vas Istok blizu Peča. Arnavti so zažgali 16 srbskih hiš. Zatrjuje se, da so bili med Arnavti tudi turški vojaki. V vasi Vitino pri Prštini je albanski ropar Mustafa umoril srbskega posestnika Vaso Dojića, njegovega sina, brata in nečaka.

Vstaja v južni Afriki. Med nemškimi vojaki v južno-vzhodni Afriki se je pojavila huda vročinska bolezen. Nad 200 mož je umrlo, 441 jih je pa še po bolnišnic h. Kakor poroča nemški general Trotha, so vzeli Nemci plemenu Vitbojev 15.000 glav živine. Ker nemški vojaki ne morejo uničiti vstašev, so jim pa začeli ropati živino.

Rusko-japonska vojna.

Kakor je razvidno, so vse japonske uradne vesti o obleganju Port Arturja močno pretirane, kajti vse glavne utrdbe so še vedno v rokah Rusov in je popolnoma izključeno, da bi Japonci v doglednem času Steslja mogli prisiliti h kapitulaciji. Ruska posadka se bori z junaštvom, ki je skoro brez primere v zgodovini. Vsako ped zemlje, za katero se vname boj trikrat, štirikrat in še večkrat, morajo Japonci odkupiti z velikimi žrtvami. Marsikatero pozicijo, za katere so Japonci po dnevu žrtvovali tisoč in tisoč vojakov, da so jih dobili v svoje roke, so jih Rusi čestokrat s ponočnimi napadi priborili zopet nazaj. Portarturska posadka je prepričana, da še dolgo časa lahko kljubuje japonskim napadom. Japonci so dozdej v celem izgubili več nego 60.000 mož. Toraj, ako hočejo Japonci doseči svoj cilj, morajo žrtvovati najmanj še dvakrat toliko ljudi. Japonci so sprva upali, da si osvoje rusko portartursko brodovje in s tem ojačijo svoje vojno brodovje, ki je že zelo oslabilo, kakor se kaže, jim je ta nada splavala po vodi; zbog tega so pričeli bombardirati na rusko brodovje v pristanišču. Kar se tiče zadnjega japonskega poročila o

poškodbi ruskega brodovja v pristanišču, se večinoma odobruje, zatrjuje se pa, da se je Rusom posrečilo potopiti tri japonske torpedovke in eno oklopnico. — Pri zadnjem naskoku na 203 metrski grič so Japonci izgubili v teku dveh ur skoro 10.000 mož. Naskok na ta grič se je ponovil dvakrat, trikrat. Ves grič je bil kakor posejan z mrtveci in ranjenci. Jarki so bili izpremenjeni v potoke krvi in sneg je bil rdeč, kakor bi že rdeč padel na zemljo.

Iz mandžurskega bojišča ni v zadnjem času nobenih poročil o kakih spopadih. Vsekako kaže, da so Japonci opustili misel pričeti znova z ofenzivo. Japonska armada se je na desnem bregu reke Tajci silno utrdila, tako da je vsak napad na njene pozicije skoro izključen.

Najnovejše japonsko poročilo se glasi, da je dne 18. t. m. večji japonski oddelek pri portarturski trdnjavi Tunkikvančan povzročil eksplozijo in potem trdnjavo naskočil. Prvi naskok je bil odbit. Pri drugem pa so Japonci po dolgem nočnem boju zavzeli pozicijo. Dobili so tudi več municije. — Sicer pa ne smemo preveč verjeti temu poročilu, kajti prepričali smo se že večkrat, da so vsa japonska poročila zelo pretirana. — Iz Petrograda se od včeraj uradno poroča, da je portarturska posadka zopet zavzela 203 m grič in ondi se nahajajoče topove. Tudi so Japonce pregnali iz Tunkikvančana. Japonski general Nogi je zahteval 60.000 mož pomoči.

Dopisi.

Iz Klanca pri Kranju. Kako usmiljeni so takozvani klerikalci, se je zopet pokazalo pred nedavnim časom. Nekega tukajšnjega čevljarja je zadela nesreča, da mu je umrl njegov dveletni sin. Ker je tukaj navada, da sosedje skupljejo jamo, je šel nesrečni oče prosit sosede, da bi za njegovega otroka skupali jamo in da bi ga pozneje nesli na pokopališče. Pa kaj so krščanski sosedje odgovorili? Rekli so, da ne bodo kopali niti jame niti nosili mrliča, ker otrokov oče ni — pobožen. Ker pa mora biti, vendar vsak mrlič pokopan, je moral nesrečni oče sam kopati jamo svojemu otroku, nosilce je pa moral dobiti iz bližnje vasi! Očetu se je tudi očitalo, da mu je samo

Kmalu se je prikazal iz stranske ulice mlad človek. Spoznala ga je že od daleč in mu hitela naproti.

«Ali si vendar prišel, Ivan? — Zakaj te ni bilo tako dolgo? Kako težko sem te čakala!»

Ovila se je njegove roke in odšla sta po stranski ulici. Dolgo časa sta hodila semintja ter tiho šepetala med seboj.

Ko sta se že mislila ločiti, stopi nenadoma on k nji in njegove roke so se krepko ovile okoli njenega tilnika.

«Kajne, da mi odpuščaš, srček? Revica, saj se mi smiliš in vem, da ti je hudo. Ali glej, ti nimaš nič — a ona je bogata. Toda ljubezen moja, je samo tvoja, razumeš — samo tvoja!»

Hlastno je govoril te besede in zaničljiv nasmeš se mu je zazibal okoli ustnic.

Podala sta si roki, voščila kratko lahko noč in se poslovila za vselej . . .

Franica je obstala kakor okamenela in ni vedela, ali je resnica, ali se ji sanja. Ko se je zavedala, zazdela se ji je, da se je zbudila iz težkega sna. Videla je, da je sama na ulici in s tresočimi se koleni je stopala dalje v mestni park in tu je omahnila na bližnjo klop.

Celo njeno življenje se ji je podilo preko njenih duševnih oči — kratko življenje, a polno grenkobe in trpljenja . . .

«Ne, tega življenja ne prenesem! Ali ni bil to zadnji akt mojega življenja? Čemu še živim? . . . Ljubezen do njega je bila globoka in v tej ljubezni sem mu zapupala vse, popolnoma vse. A njegova usta so lagala, ko

so mi zagotavljala svojo ljubezen, lagala njegova roka, ko me je objemala, in lagali so njegovi poljubi . . . Ha, ona je bogata, a jaz sem revna in nimam nič — zato sem vržena na cesto . . .»

Dež je ponehal in tupatam prikazovale so se svetle zvezde. Izza razdrapanega oblaka pa je zasijala blede luna in njeni žarki so prišli tudi v mestni park.

Ura za uro je potekla, a Franica je še vedno sedela na istem prostoru, blede in nepremična, kakor kip, a v njeni duši se je pojavil črni obup . . .

Od vseh strani so vreli ljudje ter hiteli proti cerkvi svetega Vida, katera je nočjo že od daleč blestela v nenavadni bleščobi. Iz temnih lin pa je donel glas božičnih zvonov daleč tja čez širno morje in ravan, na kateri se je zdajpazdaj zazibala goreča plamenica nalik daljnji, utrinjajoči se zvezdi. Okoli vsake pa se je gnetla gruča zadovoljnih ljudi . . .

Pozno je že bilo, ko je Franica odšla iz parka, izmučena in strta. Težka je bila ta pot, a še težje njeno srce, njeno mlado, hrepeneče srce . . .

Nehote so jo zanesle noge na morski breg. Čez morje sem pa je potegnila rahla južna sapa in na malih, pljuskajočih valovih so se zibali parniki, ladje in čolni.

In šumeli so valčki in to šumenje ji je sililo na uho in vabilo in po sili vleklo tja v hladno, skrivnostno globočino . . .

Na obrežju se je svetilo vse polno luči in tudi svetilnik ob morju se je obračal, temnel, zažareval . . .

zato umrl otrok, ker ni pobožen. Seveda, če bi bil Bog klerikalen, potem bi gotovo samo liberalci mrli, ker je pa pravičen, zato mrjo tudi klerikalci, ki so največji hinavci in svetopisemski farizeji! Ej, ljubi sosede, Kristus nas ni učil: Sovraži svojega bližnjega, temveč ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe.

Iz kranjske okolice. Najpredrznije špekulante našega stoletja bi lahko imenoval nekatere šenčurske farane. Marsikaj se je že dogodilo pod božjim solncem; toda take brezvestnosti še nismo doživeli. Pravijo, da je kmet zabit! Jaz pa pravim, da je bolj pameten, kakor hudič in far. V pripovedki o znani farski bisagi je goljufal hudiča, v Šenčurju pa je opeharil farsko malho samo. Da pa bode to verjeli, povem vam, da nam je naslednje povedal sam naš župnik eno zadnjih nedelj popoldne na prižnici. Kakor povsod, tako imajo tudi v šenčurski farni cerkvi farani drago kupljene in plačane sedeže, in sicer stane tak sedež po 100, 150 do 200 K. Plačati ga je takoj, ko se ga kupi. Srečni lastnik se prepiše nanj in ima isto pravico do njega, kakor lastnik do nanj prepisane nezabremenjene kmetije. — Naredi žnjim, kar hoče, samo podreti in prenesti ga ne sme. Dá ga lahko v najem in vleče mastno najemnino. Seveda je plačevali od takega sedeža še vsakoletni davek, ki se imenuje »prejemščina«. Nekateri šenčurski farani, ki so se naveličali neslanih in dolgočasnih pridig župnikovih, ne hodijo na svoje sedeže in rajši stojijo zadaj pri vratih, to pa zato, ker se rajši odstranijo med pridigo, boječ se, da bi jih skrajno hujskajoče župnikove pridige ne napeljale do kake nezakovitosti. Da jim pa tako drago plačani in obdavčeni sedeži ne stojijo prazni, jih oddajo v najem. Stara ženica, ki že težko stoji in bi rada celo nedeljo presedela v cerkvi, najame sedež z največjim veseljem. To je pa zvedel župnik, in zdaj je bil ogenj v strehi. Pred kratkim je skakal po prižnici, vpil in razbijal, da je bilo groza: »Vi prodajate sedeže, za katere plačujete cerkvi le nekaj krajcarjev, po eden, dva, tudi tri goldinarje in imate dobiček od tega. S tem je cerkev na dohodkih prikrajšana« i. t. d. Ker pa proti temu ne more storiti ničesar, je podil ženske-najemnice iz moških sedežev, in pri tem dal vedeti, da

Stopila je na skalo ob morskem bregu in gledala v bajno, skrivnostno noč, ki se je širila naokoli. Tako mirno je bila v naravi, a v njenih prsni je nekaj bilo kot kladivo in ji zadajalo skeleče rane . . .

Sumeli so valovi in neprestano pljuskali ob breg. In zazdelo se ji je, da je njeno življenje malo podobno temu velikemu morju, ki se nikdar ne umiri . . .

Zopet so zaklenkali zvonovi. Lahni, tajni, skoro boječi so bili v začetku glasovi, potem pa vedno jačji in blagoglasnejši. In peli so tako ubrano in tako milo, kakor bi hoteli vso srečo nebes izliti na zemljo . . .

Franica je stopila prav ob rob in se plašno ozirala naokoli. »Ne, nikdar ne! Jaz grem proč, daleč proč, kjer je morda lepše . . . Kjer ni britkosti in težav . . .« Život se ji je nagnil naprej — še trenotek in — zasumelo je morje in zapljuskali in penili so se valovi . . .

Izza meglenega oblaka se je prikazala blede luna, a v daljavi je zažvižgal parnik. Pri svetem Vidu pa je še vedno zvonilo. In tako lepo, tako veličastveno, tako ubrano so peli zvonovi in naznanjali »mir ljudem na zemlji«!

Zgodba hudodelstva.

Spisal Maksim Gorki.

Dalje.

Toda vsi štirje kmetje so čuli ta vzklík, vsi so obrnili polagoma glave in radovedno zrlí v Ivana. Salakin jih je pogledaval mirno, le njegove krepko stisnjene ust-

je to grozno pohujšljivo in nemoralno, da bo pisal škofu in sam ne vem kaj še. Pa je res veliko pohujšanje, če sede 70letna starka k 80letnemu starčku in moli svoj rožni venec tiho in udano. To je vse kaj drugega, kakor če se trebušasti župnik izprehaja cele ure pod kozolcem z deviško kuharico, če prestopi cele ure za pomankljivo opravljenimi žanjicami, ali če sedi na stranici kuhinjske postelje in kuharici gladi razmršene lase, pri svetli luči ob polnoči. To je špekulacija, ki kaj nese, in župnik nas je nehote pripravil na izvrstno misel: V Šenčurju in okolici se naj osnuje akcijska družba za nakup cerkvenih sedežev. Za pristop se povabijo tudi župniki, ki bodo gotovo pristopili, ker so prepričani, da bo donášal ta »kšeft« imenitne dohodke. Družba se da protokolirati in vzame v svoj delokrog vso ljubljansko škofijo. Dividende obetajo biti mastne, še bolj mastne, kakor so po večini naše duhovne posode.

Iz Škofje Loke. Naša čitalnica je imela 18. t. m. svoj 44. redni občni sbor. Načelnik g. Božidar Bežek, c. kr. sodni pristav, je pozdravil vse navzoče, na kar so poročali zapisnikar, blagajničar in knjižničar. Iz poročila je razvidno, da ima društvo dva častna člana, šest domačih članov z družinami, 55 posameznih članov in tri zunanje člane. Meseca januarja in februarja je imelo društvo vsak teden po dve plesni vaji pod spretnim vodstvom gg. Ervina Burdycha in Rafaela Thalerja. Veselice so bile samo tri, to pa zato, kar se je skoro vodno kaj popravljalo v čitalnici. Dobili smo električno luč in boljši gledališčni oder. Dohodkov je imela čitalnica 1312 K 55 h, stroškov pa 989 K 1 h. V minulemu letu je bila čitalnica naročena na 21 listov, iz knjižnice se je izposodilo 76 knjig. — V odbor so izvoljeni po precej burnem razgovoru gg.: načelnik dr. Anton Arko, zdravnik; njegov namestnik Božidar Bežek, c. kr. sodni pristav; zapisnikar Ivan Magdič, c. kr. sodni kancelist; blagajnik Leopold Primožič, c. kr. sodni kancelist; knjižničar Josip Kalan, tovarniški uradnik. Dne 31. decembra t. l. priredi čitalnica Silvestrov večer z jako bogatim programom.

Iz mošenjske občine. Pred kratkim so se vršile v naši občini občinske volitve. Boj je bil jako hud,

nice so se tresle. Ivan pa je povsíl glavo nad mizo in čutil je, da mu je zastajala sapa. Dolgo je trajal mučni, svinčenotežki molk.

«Tako, tako, — zatorej,» je rekel širokopleči, «— zato je sprednji del sanij krvav . . .»

«Kaj?» je predrzno vprašal Salakin.

«Jaz,» je rekel stari, «jaz nisem videl nikake krvi; — ali je pa res kri? Vojnice so črne, mislil sem si, to morata biti ogljarja! . . . Natoči mi še, Janez!»

Gostilničar je natočil, potem pa počasno korakal k durmi, sitemu mačku enako. Kmet s tičjim nosom je čakal, da je prišel ta mimo in šel potem žnjim iz sobe.

«Tedaj,» je rekel Salakin vstajaje, «Ivan, midva morava dalje! Kam je šel gostilničar? Plačat!»

«Pride takoj,» je rekel širokopleči kmet, zabrní se od Salakina in si pričel vrteti cigareto. Ivan je vstal, toda takoj se je vsedel zopet na stol, njegove noge so bile kakor mrtve, popolnoma brez moči in niso ga držale več kviško. Topo je zrl na svojega tovariša in ko je videl, da so trepetale Salakinove ustnice, golčal je tiho vsled bojazni.

Gostilničar je prišel sam nazaj. Ravnotako počasno in mirno, kakor je odšel, se je vrnil za točilnico, naslonil se je nanjo in rekel k staremu: «Topleje bo zopet . . .»

«Blizamo se toplemu času!»

«Tedaj odrineva!» je rekel Salakin tiho, stopaje k točilnici. «Plačat!»

«Čakaj še malo!» je rekel gostilničar, leno se smehljaje.

zlasti zato, ker ima župnik Terpin vsaki dan 24 ur prostega časa, katerega ne more drugače ubiti, kakor z agitiranjem. Obletal je vse vasi, vsakega bajtarja je obiskal, zraven pa je še delal kupčije, kakor kak čifutski agent. Prodajal je ljubljanskega «Slovenca», in sicer za deset goldinarjev za tri leta. O naših «vrljih» odbornikov bomo poročali pozneje, le toliko omenimo, da se bode z našim proračunom najbrže baval deželni odbor, ker župnikovi kimovci niso zmožni, župnika je pa začel zapuščati spomin. Ko je bil župnik Terpin lansko leto kaznovan zaradi pretepanja otrok, je bil obljubil, da v prihodnje ne bo pretepal otrok, letos je pa že popolnoma pozabil na tisto svojo obljubo in še bolj pret-pa otroke. Naš gospod župnik imajo tudi to lepo lasnost, da radi dajejo za kak dober likof, kadar se jim posreči kak «kšeft» s «Slovincem». Pri taki priiki «trotelni» in «butelni» kar frče iz blagoslovljenih župnikovih ust. Tako je bilo tudi za časa volilnih agitacij. Ko se je pa kmetom dovolj zdelo, so začeli zmerjati župnika. Kristus je lahko vesel takih namestnikov! Da je bil takrat naš župnik res precej «nadelan», sledi iz tega, da je ponoči peš prišel iz Begunj v Lescé, ker je voz in konja med potoma zgubil. Ponoči je potem lazil krog neke ženske, misleč, da je to njegova kuharica. Vprašali bi škofa Bonaventuro, če je dovoljeno maševati, ako pride duhovnik ob 3. uri zjutraj v dvomljivi družbi pijan domov. Imamo še več umazanega perila, katerega pa danes še ne bomo prali, ker upamo, da postane naš župnik še pravi Kristu-ov namestnik. Če se pa ne misli poboljšati, potem je pa bolje, da takoj pobere svoja kopita in gre, da ga ne bomo več videli. Župniku Gasparju Vilmanu pa prav na tistem povemo, da to ni ljubezen, ako se komu pobije okna ali pa farovž namaže. Ako hoče da ga bodo župljani v resnici ljubili, potem bo pač moral postati malo drugačen, kajti, kdor je ljubezni vreden, tega tudi ljubimo, kdor pa ljubezni ne zasluži, tega zaničujemo, pa naj si bo kapelan, fajmošter ali pa morda še kdo drugi.

Iz Celovca. (Razpis častnih nagrad družbe sv. Mohorja.) Odbor družbe sv. Mohorja razpisuje dve

«Nimava časa!» je odgovoril Salakin tiše in povesil glavo.

«Počakaj vendar!» je ponovil gostilničar.

«Čemu neki?»

«Poklicati sem pustil starosto!»

Ivan je rinil kviško in padel zopet nazaj.

«Ne potrebujem staroste,» je rekel Salakin, skomizgaje z ramami in pokrtil kučmo.

«Pa on te potrebuje!» je odgovoril gostilničar počasno, odtegovaje se Salakinu. Starec in širokopleči sta postala pozorna vsled nerazumljivega pogovora in stopila sta k točilnici.

«Vprašal te bode, kako je to, da barantata z mesom in vozita obenem oglje.»

«Aha-a-a!» je rekel s ari kmet zategnjeno, hitro odstopivši od Salakina.

«Tako tedaj stojte stvari?» je vpil širokopleči. «Konjiča sta pouzmala!»

«Ne!» je kriknil Ivan s tenkim glasom. Salakin je naredil z roko kretnjo, obrnil se k Ivanu in rekel z zategnjenim smehljajem: «Padla sva notri! Ven je!»

Skozi gostilniška vrata je vstopilo kakih pet kmetov, hitro in šumno. Eden izmed njih, visokostasi, rdečelasi mož, je imel v roki dolgo palico. Ivan se je uzrl vanje z široko odprtimi očmi; zdelo se mu je, da se vsi opotekajo, kakor pijani, kakor bi zazibali gostilno.

«Dober večer, fanta! je rekel kmet, ki je držal v roki palico. «No, povejta — kdo sta in odkod prideta? Jaz sem namreč starosta — in kdo sta vidva?»

Konec prihodnjč.

častni nagradi, in sicer: a) tri tisoč kron za daljšo povest v obsegu 15 do 16 tiskanih pól in b) petnajst sto kron za krajšo povest v obsegu 8 do 10 tiskanih pól v obliki «Slovenskih Večernic». Snov povestim bodi vzeta iz domačega narodnega življenja in se naslanjaj ali na slovensko, bodisi cerkveno, bodisi posvetno zgodovino, ali pa na družabno (socijalno) življenje našega naroda. Pisatelji se naj ozirajo na to, da sta obe povesti namenjeni preprostemu ljudstvu kot družbeni knjigi. Zatorej bodi jezik preprost in lahkoumeven, vsebina pa primerna namenu družbe sv. Mohorja. Rokopisi, lepo in razločno na eni listni strani pisani, se naj dopošljejo do dne 31. decembra l. 1905. družbi sv. Mohorja v Celovec brez pisateljevega podpisa; ime pisateljevo se prideni v zaprtem zavitku, ki pa naj nosi naslov dotične povesti in tudi pove, za katero nagrado se poteguje. Odbor družbe sv. Mohorja bo svojo razsodbo o pripisanih rokopisih objavil tekom aprila meseca leta 1906. in tedaj tudi nagradi izplačal. Ako bi odbor nobeni povesti iz kakegakoli vzroka ne mogel prisoditi častne nagrade, sprejme vendar tudi manj dovršene proizvode, če se mu zde pripravi za družbo sv. Mohorja, ter jih odkupi po dogovoru z dotičnimi pisatelji. V Celovcu, dne 17. dec. 1904. Za odbor družbe sv. Mohorja: Lambert Einspieler l. r., predsednik. Jožef Rozman l. r., tajnik.

Novice iz Cerkljan.

— Splošno so bili ljudje nekaterim kandidatom nasprotni posebno proti Koracmanu in Pavovcu; v neki gostilni so se celo topli (samo klerikalci, ali kako naj jih imenujemo), da je posredovala žandarmerija. On se je zravnal ponosno pokoncu, kakor zna le on in rekel: «Jaz sem se odločil za nje in bomo tudi one volili.» Marsikdo se je tresel pri teh besedah kakor šiba na vodi. In kaj bi se ne?

— Resna beseda. Ker «moda» tako pelje, sta morali naši gđ. učiteljici vero vleči iz nevarnosti. Ivanka je izdala pooblastilo in Pavlica je bila toliko predrzna, da je šla osebno volit. Seveda so ji pokazali vrata, kar je edino prav. Gđ. učiteljica, ali ste toliko fanatizirana, kot nekatere stare device, da bi drla za kakim prečastitim gospodom, kakor v znani pravljici ovce za ovnom, da so na vse zadnje vsi popadali v brezdnó. Če se ne poboljšate, vas bomo še v drugo «vzeli v roke». Tega ne, da bi ženske politizirale v Cerkljah; toraj ali — ali?

— Kaj bi bilo, ako bi volil kak g. učitelj nasprotno? V svetem navdušenju bi ga trgal kak katoliški dopisnik izpod Grintovca v «Slovincu», kakor sestradan volk svojo žrtev v ruski stepi. Zakaj sovražite učitelje? Tega katoliška vera nikjer ne uči. Ni potreba, da jih branimo mi, če bo treba, se bodo že sami. To-liko rečemo v razjasnilo nekaterim lahkomišelnežem: Če učitelji ne smejo voliti, po kaki postavi smejo razni kapelani? Ali plačujejo res kaj več davka? Sicer bomo vsi enaki, ko izvojuje gromovnik dr. Šustersič splošno in enako volilno pravico. To bo življenje, kmet bo zazijal in pečena piščeta mu bodo sama letela v usta. Kdaj bo tisti čas? Ga li mi čakamo? Mogoče ve to sociolog in ekonom dr. Evangelist?

— Naši triumvirji so izdali klic: «Vsi na krov, da bo barka frejl!» Tako so pobrali vsa pooblastila od volilcev in častnih občanov, za kar se nobeden nasprotnik zmenil ni. Pooblastila dr. Kreka in dekana ni manjkalo, ker imata za Cerklje preobilnih zaslug.

— G. kapelana Kosa bi vprašali, če pozna ljudsko-šolske zakone. Če mu niso znani, naj vpraša Pavovega očeta, ker ta se dobro spozna o postavah, — kar tudi v sodnji vedo — da je otroke v šoli prepovedano pretepatati toliko, da se jim pozna. Če bo treba, prinesemo ime! Nikar ne mislite, da ne vidimo za steno!

— Kapelan Matevž pravi, da se je marsikaj naučil v Cerkljah; znano mu je o raznih pobožnih klerikalcih, toda ponosnih, pravičnih Cerkljancev in «Gorenjca» ne more. Temu se je treba privadit, čeravno gre sprva težko. Veste, da se z vašo osebo ne bomo pečali, kakor

hitro boste izpolnili edino svoje stanovske dolžnosti. Tega pa ne, da bi hodili po vaseh obrezovat grozde ali kaj sličnega, sicer ke, ke po prstih.

— O kislem grozdju so sanjali zadnje dni v kapelaniji. Seveda trgateg je minula, spomlad je še predalet in trte, oh, te trte ne ozelene tako hitro; a glava, glavica je težka, oh, pretežka. Tedaj ostane samo kiso grozdje, in da je poročilo daljše, napišejo: «G. H. z V. je tudi prišel liberalcem na pomoč. A grozdje je bilo preкисло in odkuril jo je nazaj.» To verjame le Gva-vačev Matevž iz Šmartnega, a zagotovo tega ne trdimo. Poizvedeli smo resnico, ki je tale: 1.) Pred volitvami je g. H. res prišel na svoj dom, oziroma kmetijo v gospodarstvih rečeh, kar kot lastnik vendar sme. 2.) V dneih, ko so bile volitve, njega več tu ni bilo. 3.) Grozdje je res kiso in bode še preкисло za nekega kapelanskega ljubljence. Oh, majhna laž nič ne škodi, saj vedo v Ljubljani, da so gospod še pri zdravju.

Novice iz poljanske doline.

O poljanski posojilnici.

Danes se nam je zopet pečati z našo posojilnico, ustanovljeno pred leti v svrhu, imeti tukajšnje ljudstvo kolikor mogoče v klerikalnih krempljih. Da ta posojilnica ni uzor rednega in pravičnega postopanja, o tem je že «Gorenjec» opetovano poročal. Čudno bi seveda bilo, ko bi bil tu kak red, ko načelujejo in imajo vodstvo v rokah močje, ki se komaj dobro znajo podpisati kakor je načelnik Urban Pintar, in še veliko manj senca od tega, blagajnik podomače «Prodove». Ta se v vsem toliko razume, kakor recimo podveze pri njegovih irhovcah.

Da se pa zopet danes pečamo s to stvarjo, daje nam povod neka «izjava» v zadnjem «Domoljubu». V tej izjavi obžaluje neki Luka Kos, podomače Kovskar s Kovskega vrha, svojo veliko pregreho s tem, da je obrekoval posojilnico, da mu je premalo vpisala. Ne bomo se pričkali, koliko je Kovskar kriv ali nedolžen, saj taka izjava, pod katero se podkriža branja in pisanja neveden hribovski kmetič, ni vredna piskavega oreha. Takega človeka prisiliti k temu, ko se mu grozi s tožbo in bogvedi s kako kaznijo, je prav lahka stvar, ko o vsem zopet toliko razume, kakor recimo «Prodoveva stebala». Če tak človek zine tudi kako nerodno, se temu ni čuditi, ko ste mu sami dali k temu povod, ko ste naročevali, da naj pride v posojilnico s knjižico, v kateri se nahaja baje neka napaka. In nazadnje pa priči Urban Pintar, Anton Jesenko, oba, kakor rečeno, iz vodstva posojilnice. To veste kaj, nekam čudno diši.

Posojilnica v Poljanah obstoji takorekoč zadnji čas le po imenu. Ljudje so izgubili, in to po pravici, vsako zaupanje vanjo. Mogoče, da je bilo pri Kovskarju res vse v redu, koliko je pa strank, pri katerih je pa bila vsota različno vpisana v posameznih knjigah. Ni še dolgo tega, ko je morala neka stranka tožnim potom nastopiti, da je prišla do svojega deleža. S to podkrižano izjavo ste hoteli zopet nekoliko podpreti svojo razpadajočo stavbo in ljudstvo pripraviti do prejšnjega zaupanja. To bo presneto malo pomagalo.

O poslovanju poljanske posojilnice morajo pač dobro vedeti pri deželni sodnji v Ljubljani. Znano je, da je spravila že večletna pravda čudne reči in nerednosti na dan, ki jemljejo zavodu vsako zaupanje. In ta pravda? Že leta in leta se plete in še ne bo konca. Kaj konca? Znova se bo pričela. Zadnja obravnava je stvar doglala tako daleč, da se vse skonca začne in proti celemu odboru, tedaj tudi proti Urbanu Pintarju, Tomincu in Antonu Jesenku, Prodoveu.

In ti ogromni troški! Kdo jih bo plačal? Že sama pota Urbana Pintarja morajo požreti ves dobiček, odkar «sparkasa» obstoji. Presneto je pomisliti, kam ljudje vtaknejo denar, posebno takaj, ko imajo ljudje že tako žalostne izkusnje. In če posojilnica ne krene na drugo pot, kakršno mora tak zavod imeti, ji mora kmalu zapel mrtvaški zvon, kot nje bratcu «Kmetijskemu društvu», podomače konsumu.

Radovljiške novice.

— Iz seje občinskega odbora v Radovljici z dne 19. t. m. Predseduje župan g. dr. Janko Vilfan. Navzočih 11 odbornikov. Občinski proračun za l. 1905 kaže izdatkov v znesku 7486 K 87 vin.; sklense se v delno pokritje istih določiti občinske doklade na 46% nasproti 49% prejšnjih let. — Tajnik g. Mihael Zalar je odpovedal službo s koncem tekočega leta; sklense se izročiti provizorično občinsko tajništvo g. Ivanu Legatu, tajniku pri tukajšnji posojilnici. — Mesto občinskega sluga objednem redarja se na novo razpiše. — Na vprašanje trgovinske zbornice, ali ima občinski odbor kake pomisleke zoper nameravano enkratno raznašanje poštnih pošiljav ob nedeljah, se izjavi odbor, da nima nikakega ugovora proti temu. — Vdovi po umrlem občinskem slugu Grilcu se dovoli enkratna podpora v znesku 30 K; druge prošnje za podpore se odklonijo. — Sklene s: naprositi c. kr. pošto ravnateljstvo v Trstu, da napravi na h. a. nilničnem ali sodnem poslopju nabiralnik, ker se je prebivalstvo na tem koncu mesta zelo pomnožilo. — Svetilka na Žanovi hiši se prenese na nasprotno Rabičevo, in postavi jedna nova v ulici od graščine k Žanu.

— Zabavni klub v Radovljici je imel 17. t. m. svoj občni zbor. Iz poročila blagajnikovega smo posneli, da je denarno stanje društva še dokaj ugodno, tako da bilančno leto izkazuje precejšen prebitok kljub temu, da si je društvo nabavilo vso opravo za dve društveni sobi. — G. tajnik je poročal o društvenem delovanju v preteklem letu. Društvo je trikrat nastopilo javno na zunaj, in sicer je napravilo predpustom maskerado pri «Hirschmanu», priredilo poleti skupen izlet k klanskim jezerom ter 3. decembra Miklavžev večer, katerega se je razven društvenih članov in njihovih rodbin udeležilo večje število ubožnih šolskih otrok, ki so bili obdarovani. Kot točka, katera je več noma zbiralala vse društvenike z rodbinami, pa so bili jourfixi, ki so se prirejali ob pozimskem času vsako sredo v društvenih prostorih. Pri teh večerih je bilo vedno dovolj neprisiljene zabave; dame in gospodje so se trudili, da bi vsakdo bil zadovoljen v društvu, ki si je postavilo za svojo nalogo, da vzdrži mrtvo življenje v našem mestu. Društvo je bilo naročeno v preteklem letu na več časopisov, med temi 6 dnevnikov, razven tega pa še posamezni člani dajo nekatere časnike v klub, tako da leži poprečno po 20 listov na mizi. Zabavni klub po vsej pravici zasluži, da se upošteva kot jeden najbolj važnih faktorjev za povzdigo družabnega in duševnega življenja v Radovljici.

— Pri dne 17. t. m. vršivši se volitvi odbora «Zabavnega kluba» v Radovljici je bil načelnikom izvoljen g. dr. Janko Vilfan, odvetnik in župan v Radovljici; odbornikom pa gg.: Fran Čebulj, Oton Homann, Karol Mataj, Rajko Mlejnik, Henrik Peternel in Valentin Žun.

— Silvestrov večer priredi «Zabavni klub» v prostorih gostilne Hirschmanove (pri Mihnju), pri katerem bode svirala godba na lok. Začetek ob polosmih zvečer.

— Veselico priredi slov. bralno in pevsko društvo «Triglav» v Radovljici na Silvestrov večer, 31. decembra 1904 v prostorih hotela Bastl v Radovljici. Vspored: Igrokaz «Plavaj ali utoni». Igrokaz «Vaški skopuh». Prosta zabava in ples. Godbo preskrbi slavni orkester na lok v Radovljici. Vstopnina; Sedeži I. vrste 1 krono. Sedeži II. vrste 60 vin. Stojišča 30 vin. Čisti dohodek je namenjen za društveno knjižnico. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Začetek ob pol 8. uri zvečer. K mnogobrojni udeležbi najuljudneje vabi odbor.

Novice iz kamniškega okraja.

— Žganje je umorilo 48letnega bajtarja in krovca Miha Baloha iz Golice, ko je delal pri Jerneju Urankarju v Črnem Vrhju v kamniškem okraju.

— Nemška pridiga na Goričici pri Domžalah. Domžalski Tirolci lepo napredujejo. Imajo svoja društva, imajo svojo šolo, imajo svojo nemško pridigo.

imajo dva Tirolca v občinskem odboru. Kaj vendar se hočejo? Da se jim vse, kar zahtevajo! Tako se godi Nemcem pri nas, kjer so v ogromni manjšini; kako se pa godi Slovincem, kjer jih je toliko ali pa še več kot Nemcev? To svojo prijenljivost napram Nemcem bomo še drago plačali!

— Za trzinske in mengiške reveže je daroval ljubljanski župan g. Ivan Hribar 200 kron povodom smrti njegove matere.

— V Loki pri Mengišu je bila minuli teden volitev župana. Volitev je bila precej burna.

— Most pri Črnučah je za pešce zopet odprt.

43. občni zbor narodne čitalnice v Kranju

se je vršil minulo soboto. Otvori ga društveni predsednik g. Vinko Majdič s kratkim nagovorom, v katerem se med drugim spominja tudi pokojnega Mateja Roossa, trgovca v Kranju, ki je bil med čitalničnimi soustanovniki.

Tajnik, gospod Hinko Rebolj poroča, da je narodna čitalnica dovršila z letošnjim društvenim letom 42. leto svojega obstoja in delovanja. Odbor je imel v minulemu letu devet sej, v katerih se je posvetoval, ukrepal in vodil posle ter delovanje narodne čitalnice. Preteklo leto je bilo za čitalnične člane povsem zadovoljivo; storilo se je ravno v dramatičnem oziru mnogo, ker je čitalnica imela prav pridne in vestne diletante, s kakršnimi se more ponasati le malokatera čitalnica. Na Silvestrov večer se je priredila francoska veseloigra «Nelly Rosier» (Njegova hišna), ki se je morala na splošno željo ponoviti prihodnjo nedeljo. 1. februarja se je priredila predpustna veselica s plesom in igro «Putifarjeva žena». Tekom meseca februarja so imeli diletante za njih marljivo sodelovanje svoj diletantski večer. V postu, t. j. dne 25., 26. in 27. marca so se predstavljali «Legijonarji». Uspeh je bil velik, ne samo moralen, temveč tudi gmoten, saj je prejela tukajšnja dijaška kuhinja lepo svoto 250 kron. «Legijonarji» so se morali predstavljati celo v četrti vsled občnega zahtevanja. Na tiho nedeljo, 9. aprila, se je priredila običajna veselica s koncertom in plesom. Čitalnica je napravila v teku treh mesecev nič manj kakor 8 dramatičnih predstav. — Vrli čitalniški pevski zbor je sodeloval dne 7. avgusta pri 25 letnici tukajšnjega gasilnega društva, pristopil je naš pevski zbor k zvezi vseh slovenskih pevskih društev. Omeniti je še tudi, da je pod okriljem čitalnice nastopil svetovnoznani virtuoz Fran Ondriček dne 6. dec. t. l. Na povabilo narodne čitalnice so tudi vsa tukajšnja narodna društva pozdravila dne 14. julija češke brate Sokole na kranjskem kolodvoru. — Čitalnica je stela v preteklem letu 3 častne člane, namreč gg.: Karol Šavnik, ces. svetnik in mestni župan v Kranju; Juraj Stroßmayer, vladika bosanski in sremski v Djakovem; in dr. Ivan Mencinger, odvetnik v Krškem, nadalje 70 rednih, 11 vnanjih ter 38 sodelujočih članov, skupno torej 122 članov. V spomin pokojnega mnogoletnega člana Mateja Roossa se navzoči vzdignejo raz njih sedeže.

Gosp. podpredsednik Ciril Pirc izreka v imenu občnega zbora tajniku g. H. R. presrečno zahvalo za njegov trud, ker on je bil duša pri vseh čitalničnih predstavah.

Blagajnik, davčni pristav g. Fran Arh poda blagajnično stanje, iz katerega posnemamo, da je čitalnica imela v minulemu letu K 2549'39 dohodkov in K 2453'27 izdatkov, blagajniški prebitek koncem leta je torej K 96'12.

Knjižnično poročilo pravi, da se je knjižnica pomnožila za 39 knjig, tako da šteje 763 knjig. V minulemu letu se je izposodilo 95 knjig, dočim se je prejšnja leta izposodilo le okrog 30—40 knjig. Sklene se, da se za prihodnje leto naroči «Trgovski Vestnik» (na predlog g. Črnetiča).

Poročilo tajnikovo in blagajnikovo se vzame odobruje na znanje, potem pa se volita pregledovalcem računov gg. Fran Ivanc in Ivan Luznar.

Na predlog g. Janka Sajovica se voli ves stari odbor z vslikom. Vsi odborniki sprejmejo izvolitev. Nato zaključí predsednik, zahvaljuje se za udeležbo, 43. občni zbor narodne čitalnice v Kranju.

Novičar.

Na Gorenjskem

Vesele božične praznike vošči vsem naročnikom, dopisnikom in prijateljem «Gorenjca» uredništvo in upravnštvo.

Vabilo na naročbo. Danes smo priložili vsem zunanjim cenj. naročnikom položnice, katerih naj se blagovolijo poslužiti, da obnove naročnino za leto 1905. „Gorenjec“ velja za prihodnje leto, četudi bo imel obliko večjo, samo 4 krons za celo leto.

Osebnosti. G. Anton Medved, ekspozit, je predstavljen kot kapelan v Presko. — G. Matevž Kos, kapelan v Cerkljah, je predstavljen na Dobrovo. — Razpisani sta dve župniški mesti, in sicer v Smledniku, ker se je tamkajšnji župnik g. Ivan Dobnikar odpovedal in v Št. Lenartu nad Škofjo Loko. — Učitelj Viljem Zirkelbach je imenovan za Podbrezje.

Seja okrajnega cestnega odbora Kranj. Okrajni cestni odbor za sšladovni okraj Kranj je v seji dne 19. decembra t. l. sklenil: 1.) Prispevati polovico, t. j. 300 K k stroškom za napravo tlakovanega prehoda na cesti pri državnem kolodvoru v Kranju. Ta prehod, katerega bode napravila uprava državnih železnih spozazumno z okrajnim cestnim odborom, bode za občinstvo, ki mora zdaj pri slabem vremenu šestokrat do členkov gaziti po blatu, velikega pomena. 2.) Pobirati leta 1905 od vseh direktnih davkov 16%, naklado za pokritje stroškov za vzdrževanje deželnih in okrajnih cest, ki so proračunjeni na 20.909 kron. 3.) Odkloniti prošnjo posestnikov iz Nefnilj za podporo povodom graditve ceste iz Nemilj v Besnico, ker cestnemu odboru primanjkuje sredstev za podelitev enakih podpor. Dalje je cestni odbor sklenil, da se 2% dohodkov od direktnih davkov kot četrti obrok za preložitve ceste v Besnico tudi v letu 1905 plodono naloži in se tako pripravijo sredstva, s katerimi bode možno urediti to perečo zadevo, kokor hitro bode prispevala dežela s primernim zneskom, kar pa zdaj vsled nedelavnosti deželnega zbora vsled klerikalne obstrukcije ni možno doseči.

Narodna čitalnica v Kranju priredi dne 31. dec. Silvestrovo veselico s plesom. Na programu je burka «Strije Jaka» in veseloigra «Mesalina». Vrhutega nastopi «čarodejnik»: «Čink čank fuč» z vso svojo veliko čarodejno družbo. Nadalje bo sodeloval čitalniški pevski zbor in se bo vršila ob prosti zabavi šaljiva loterija. Sodeluje tukajšnja meščanska godba.

Božičnico prirede trgovski nastavljenjci v Kranju dne 29. t. m. v gostilni g. Petra Mayrja.

V noči smrti. Prišla je vigred — vzkrla, in zaduhtele so ravani v raznobrojnem cvetju. Veselje je bilo gledati v solnčnih pomladanskih dnevih krasno, mnogoobetajoče cvetke. V noči pa je zaplapolal sever in na ravani se je vlegla ledena slana — smrt je šla preko poljan, in zamrli so lepi cvetovi v žarni mladosti... Tiho, neopaženo se je prikradla, zamahnila s svojo neusmiljeno koso in pal je cvet — mlad, mnogoobetajoč. V noči, dne 20. t. m. je zatisnil na veke po trudapolni bolezni oči nadebuden mladenič, g. Anton Slamberger, sin tukajšnjega g. notarja. Izvanredno nadarjen in priden je bil odličnjak v vseh razredih gimnazije, a sovražna bolezen mu je zastopila pot do venčanja svojih gimnazijskih študij — do zrelostnega izpita. V svoji marljivosti pa se je bavil poleg gimnazijskih tudi z drugimi študijami, s katerimi je širil svoje obzorje in se pripravljaj na akademične študije, na prvi resni korak v življenju. Toda neizprosna smrt mu je prečrtala vse načrte, ugrabila ga je z naročja svojcev, ugrabila je narodu upapolnega mladeniča. Koliko simpatij je vžival pokojnik pri tukajšnjem meščanstvu, je pričal

lep pogreb in krasni venci. Pred hišo so se zadnjikrat od njega poslovili dijaki z ganljivo žalostinko, na pokopališču mu je poslal zadnji pozdrav v mrzli grob čitalniški pevski zbor v znani, a večno krasni «Nad zvezdami». Pogreba so se udeležili vsi odlični meščani, vsi tukajšnji visokošolci in vsi gimnazijski učenci na čelu s proforskim kolegijem. Marsikomu je zarosilo oko, ko je črni, nenasiljivi grob pogoltnil mlado žrtev. Gospodu notarju izražamo naše iskreno sožalje na nenadomestni izgubi nadepolnega sina. Lahka mu zemljica!

Božične počitnice. Dne 15. t. m. je imel deželni šolski svet kranjski sejo. Sklenili so, da pridejo v veljavo zopet božične počitnice, kakršne so bile v navadi prej.

Slovensko bralno društvo v Kranju priredi svojim članom in prijateljem društva Silvestrov večer s tamburanjem v gostilni pri g. Mavrilu Mayrju. Začetek ob 8 uri.

Odbor tukajšnje narodne čitalnice se je takole sestavil: Predsednik Vinko Majdič, podpredsednik Ciril Pirc, tajnik Hinko Rebolj, blagajnik in knjižničar Fran Arh, gospodar Janko Majdič, odbornika Vilko Rus in Anton Zupan; namestniki Fran Ivanc, Fran Luznar in Zdravko Novak.

Opozorjamo še enkrat na občni zbor tukajšnjega gasilnega društva, ki se vrši na praznik sv. Štefana, t. j. prihodnji ponedeljek dopoldne ob polenajstih.

Štirirazredno nemško ljudsko šolo hoče zidati na Savi tovarniški ravnatelj Lukman. Jeseničani in Savčani, pozor!

Važno za sokolska društva. Deželni šolski svet je izrecno priznal pravico šolarjem in dijakom, da smejo telovaditi v sokolskih telovadnicah. Sokolska društva, torej na delo!

Telovadno društvo «Tržiški Sokol» v Trziču ima dne 6. januarja 1905 svoj drugi redni občni zbor.

Iz Škofje Loke se nam piše: Svež češpljev cvet v božiču je gotovo redka prikazen. Tak cvet je odtrgala na vrtu minuli teden gospodična Marija Klun v Škofji Loki.

Umrli je v Ljubljani g. Ivan Škerjanc, posestnik, gostilničar in občinski svetovalec. Pokojnik je bil vrl narodnjak, ki tudi ob smrtni uri ni pozabil raznih narodnih društev. Med drugimi je volil tudi «Sokolu» v Trziču in na Jesenicah vsakemu po 100 kron. Blag mu spomin!

Prvi profesor na škofovih zavodih v St. Vidu je že imenovan. Imenuje se Ivan Knific, ki je bil 22. t. m. na dunajskem vsučilišču promoviran doktorjem modroslovja.

Osrednji odbor c. kr. kmetijske družbe za Kranjsko je v svoji seji dne 5. t. m. sklenil, da se napravi v Ljubljani vsako leto zadnji teden pred sv. Miklavžem sadni semenj. Namen sadnemu semnju bode ta, da se pomaga domačim sadjerejcem, Ljubljancem pa, da se dokaže, da imamo dovolj domačega namiznega sadja, da istega torej ni treba kupovati pri tujcih.

Iz Mošenj pri Radovljici se poroča: Mlekarski učitelj za Kranjsko, g. Legvart iz Ljubljane je pri nas predaval 11. decembra o molzi in reji mlade živine. Dasi je bilo vreme jako slabo, se je zbralo mnogo posestnikov in gospodinj, ki so z vidnim zanimanjem poslušali g. Legvarta. G. govornik je jako zanimivo govoril o reji mlade živine, o umetni krmi in gnojilu. Z g. Legvartom je prišel tudi Švicer Sieberer, deželni sirar, ki je v vsaki vasi tukajšnje občine praktično pokazal, kako se mora molziti. Takih predavanj si želimo še več!

Nesreča na Jesenicah. 22. t. m. popoldne je peljal prisiljenec Jožef Atwenger po tovarniških relzih voz, s katerim prepeljavajo železo, ki ga je zgrabil za prste. Voz se je zvrnil in potegnil prisiljenca za seboj tako, da je padel pod njega in ga čez trebuh hudo pretril. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Kamniški Sokol. Odbor je sestavljen naslednje: Starosta dr. Alojzij Kraut; podstarosta Ivan Špalek; tajnik Blaž Logar; blagajnik Dragotin Bezek; njegov namestnik Gustav Herman; načelnik Ivan Polak; namestnik Janko Žagar; odborniki: Hinko Saks, Ivan Hudobilnik; namestniki: Josip Vanossi, Peter Žerovnik in Ivan Gjud.

Društvo šteje 64 članov. od teh jih zahaja 20 k telovadbi. Društvo si je naročilo orodje pri Vindyšu v Pragi; in sicer drog za 140 K, bradljo za 200 K in konja za 135 K. Za sedaj se vadijo samo redovne in proste vaje. — Na ustanovnem občnem zboru je bilo navzočih 58 oseb. Predaval je dr. Ravnihar o telesni, duševni in нравni nalogi Sokolstva; vaditelj Drenik pa o sokolski telovadbi in tehničnem vodstvu društva. Telovadnica je v pritličju poslopja, kjer je čitalnica.

Izkaz posredovalnega odseka slovenskega trgovskega društva «Merkur». Išče se: 7 pomočnikov mešane stroke za deželo, 2 kontorista za Trst, provizijski zastopnik za slovenske pokrajine neki večji špecerijski trgovini v Trstu, 2 učenca za deželo in blagajničarka za deželo. — Službe išče: 11 pomočnikov mešane stroke, pomočnik manufakturne, 4 špecerijske, 6 spec. in želez., 2 kontorista in 2 kontoristinje oziroma blagajničarke.

Križem sveta.

Obravnava proti defraudantu Jennerju se je pričela 20. t. m. pred dunajskimi porotniki. Svoj zločin popolnoma priznava, tudi sokrivci večinoma ne taje.

Amerikanski Slovenci napredujejo. V Čikagu sta pričela izdajati Josip Poljanec in Iv. Mulaček leposlovní slovenski list «Nada». Uredništvo in upravnništvo «Nade» se nahaja v Čikagu, Ill. 702 Loomis Street. Naročnina za Evropo znaša za vse leto 10 K.

Umrli je v Ameriki v Kansas City, Kas. Ivan Ferlič iz Poljan pri Škofji Loki. V Ameriki zapušča ženo in štiri majhne otroke.

Učen snažilec čevljev. Sofija je tako srečno mesto, da ima snažilca, ki je obenem tudi profesor in ki je svoje študije dovršil summa cum laude. Še pred kratkim je deloval kot gimnazijski učitelj. Mož je hud Tolstojanec, ki je sedaj postal snažilec čevljev ter «študira» sedaj na oglu najbolj živahne ulice v Sofiji snaženje čevljev. Ta filozofični snažilec čevljev ima vedno dovolj dela. Za 5 ali 10 stotink ti osnaži in izlika čevlje tako, da je veselje. Za nameček dobiš pa še par Tolstojevih izrekov.

Ženski dvoboj. Iz Evanstona, Wyo. se poroča, da je tamkaj gospa Nancy Richardsova v dvoboju na revolverje ustrelila na svojo sosedo Leon Demarsovo. Obe sta se že dolgo sovražili. Dvoboju ni prisostvovala ni ena priča. Po drugem strelu je gospa Demarsova padla zadeta v levo stran prsi na zemljo, toda kljub temu je še streljala, dokler je bil še kak naboj v njenem revolverju. Njena nasprotnica ni bila ranjena. Demarsova je kma'la na to umrla. Kasneje so zmagovalko zaprli. Obe sta bili stari po 30 let. Njuna soproga sta bogata posestnika rudnikov in se nista zmenila za svoje žene.

Zavrženi potniki. Z Reke je odpotoval parnik «Ultonia» s 1650 izselniki. Več kot 300 potnikom so pa zabranili potovanje, ker so jih zdravniki spoznali za telesno slabotne.

Barva las in inteligentnost. V šolah v Lillesu so preiskovali razmerje med barvami las in med duševnim delovanjem učencev in učenk. Najbolj nadarjene so se izkazali dečki s kostanjevimi lasmi, dočim se med deklicami najboljše uče plavolaske. Dečki in deklice omenjenih lasnih barv so najboljši računarji, ozir. računarice, toda najslabši v pismenem slogu. Črnolasi učenci in učenke imajo najboljši slog.

Največji japonski list. Kyoi-Ku Kai ugovarja zoper neznošni šovinizem, ki vlada v japonskih šolskih prostorih. V šolah se na vse kripelje neti ogenj sovraštva zoper Ruse in se pretirava moč in vpliv japonsstva. Šola ni za take stvari, šola je za učenje. Bodočnost bo dala Japoncem mnogo opraviti s problemi miru, ne pa vojske in ravno sedanji rod bi se moral učiti reševati taka bodoča vprašanja, pa ne zabavljati zoper sovražnika in trati dragi čas, zraven pa se napajati z željami po osvojitvi. Vlada med vojsko zanemarljivo šolo, veliko učiteljev je v vojski, zraven je pa tudi veliko učilnic brez učnih knjig.

Večina. Neki tujec je vprašal v blaznici nekega umobolnega, kako da je prišel tja? Umobolni je odgovoril: «Le radi tega, ker sem bil drugačnega mnjenja, kakor drugi ljudje.» — Tujec: «To ni možno.» — Umobolni:

«In vendar je tako. Jaz sem rekel: Vsi ljudje so norci! in vsi ljudje so trdili, da sem jaz norec. Zmagala pa je večina in mene poslala v blaznico.»

Sedem umorov. V Obersteinu pri Pulsnicu (Sasko) je nekdo umoril graščaka Freudemberga, njegovo ženo, dve odrasli hčeri in tri vnuke. Potem je poslopje zažgal, da so našli trupla strašno ožgana. Umorov je sumljiv graščakov zet Domschke, ki so ga zaprli.

Trust za moritev otrok. Iz Filadelfije poročajo: Pri tukajšnjem kazenskem sodišču se je pričela obravnava proti ženski «dr.» Elizabeti Ashmeadovej in njenem pomočniku dr. Mathew Mc Vickarju. Potom preiskave se je dognalo, da sta v hiši štev. 256 južna 12. ulica morila novorojenčke kar na debelo. «Specialist», kateri je služil pri grozni ženski, je otroke kar na debelo sežigal, dočim njihove matere niso vedele, kaj se krog njih godi. Tudi več mladih deklet, katere so umrle vsled operacij, je zginilo. Njihova trupla so poslali iz mesta in jih pokopali, da nihče ne vé, kje so pokopana. Mrtve in tudi žive otroke sta obtoženca sežigala v veliki peči. Priča David Monsier je prisegel, da je videl, kako je šla Elizabeta Ashmeadova s predpasnikom, polnim novorojenih otrok, v klet, kjer je nedolžne otroke, med katerimi je bilo še par živih, pometala v razbeljeno peč. Priča je slišal, kako so otroci plakali, ko jih je metala na ogenj. Isti sindikat je posloval tudi v drugih mestih ter ima tudi v New-Yorku svojo filijalko. Pri obtožencih so namreč našli najemno pogodbo za neko hišo v New-Yorku. Državni pravdnik bode dokazal, da sta na leto po 800 do 900 otrok na ta način pomorila. Na ta način je Ashmeadova zaslužila na teden po 800 do 900 dolarjev. Občevala je le s takozvanimi «boljšimi krogi».

Najstarejša žena na Dunaju. Ta mesec obhaja na Dunaju Marija Terezija Kulla svoj 105. rojstni dan. Starka je vdova vojaškega uradnika ter je bila pred dvema stoletjema, namreč leta 1799 rojena v Bratelsbrunnu kot hči ljudskega učitelja. Kulla stanuje že nad 50 let v istem stanovanju. Starka ne vidi več čitati ter tudi delati ne more več. Vsako jutro vstaja ob 8. uri, spat pa hodi ob 10. V ostalem pa je popolnoma zdrava in krepka.

Slaba služba. Neki bogati posestnik, ki se je navadno vsak dan vozil v mesto ter se tam tako napil, da ni mogel svojih konj več varno voditi, si je najel hlapca, ki se je pa moral zavezati, da se nikdar ne opije, kadar bo storil to njegov gospodar. Hlapec je službo sprejel. Posestnik je bil z njim zelo zadovoljen ter je z njim lepo ravnal. — Po štirinajstih dneh mu je pa hlapec službo odpovedal. — «Zakaj pa hočeš proč, Janez?» ga je vprašal gospodar. — «Da, ako pojde tako naprej, kakor dosedaj, se ne bom mogel jaz — nikdar opiti,» mu je odvrnil hlapec.

Človeška usoda. Tužno sliko o izpremeh človeške usode nam podaja letno poročilo neke nemške velikomestne ubožnice. Med nastetimi imeni tistih, ki so se preskrbovali v ubožnici, se nahajajo: graščak, inženir, kemik, arhitekt, stavbenik, kipar, slikar, bankir, poslovodja, trgovec, gostilničar, spediter, dijak, dr. filozofije, učitelj dr. medicine, živinozdravnik, operni pevec, gledališčni igralec, višji, srednji in nižji uradniki itd. Izmed žensk so med njimi: družabnica, dopisovalka, knjigovodkinja, učiteljica, trgovka, pevka, pisateljica itd.

Gostilničarska. Pred nedavnim časom je nekemu ljubljanskemu gostilničarju poslal za god njegov prijatelj, ki je tudi gostilničar, težak zaboj. Ta se je vezila silno razveselil in z radovednostjo pogledal, kaj je vendar notri, ker je tako težak. Smeje je vzel iz zaboja — premog — in ga nesel v štedilnik, obljubivši, da se mu bode že revanžiral. Pred par dnevi je pa ta kralj in poslal svojema prijatelju za povračilo 6 lepih, velikih klobas. V gostilni je sedel neki gost ki je ukazal naj mu eno klobaso spečejo, kar se mu je takoj ugodilo. Toda bolj, ko je kukarica pekla klobaso, bolj je bila trda. Ko je slednjič le zadobila pravo barvo, jo je prinesla gostu na mizo. Ker je pa natakarica preje hvalila, da so to domače in prav dobre klobase, jo je gost zavrnil, da ne bo pri nji posebnosti, ker je tako suha, in ko jo je začel rezati, ni šel nož na noben način v njo. Zahteval je boli oster nož, in ko ie

s tem klobaso prerezal, mu je udaril v nos silno neprijeten duh. Velel je, da naj to «dobro» klobaso pokuša natakarica, kateri tudi ni šla v slast. Začeli so jo preiskovati in se prepričali, da je v nji le žaganje in kri. Gostilničarju se je takoj zasvetilo, odkod to prihaja, in ni bilo drugače, da je moral gostu povedati, zakaj je v njegovih klobasah žaganje. Sedaj pa ni po ulici smeha ne konca ne kraja, ker prvi draži drugega s tem, da je on s premogom vsaj kuril, ta pa da njegovih klobas ni mogel jesti.

Največji pes na svetu je bil takozvani «Jumbo», kateri je pred kratkim poginil v Park Rapids, Mich. Pes je bil bernardinske pasme in je tehtal 305 funtov.

Japonski vozli. Japonci ne rabijo gumbov, ne zaponk, ne kaveljnov in gumbnic za zapenjati. Za vsa pritrdjevanja jim služijo vrvice in način, kako jih zapletajo, se je pri njih razvil v mnogobrojne umetniske variacije. Tako imajo Japonci na stotine raznih vozlov. Že za navadno in ceremonijalno rabo imajo na tucate vozlov, ki jih zna vsak otrok zavezovati, tako imajo voze v podobi češpelj, krizantem, smrekoih storžev, želv i. t. d.

Telesna kazen v ruski armadi odpravljena. Ruski vladni list je prinesel carjev ukaz, s katerim se odpravi pri vojaštvu kazen šibanja.

Strašen norec. V Vadnu (Ogrsko) je zblaznel graščak Lazar Baljok. Postavil se je pred kolodvor s tremi nabasanimi revolverji ter streljal na vsakogar, ki se mu je bližal. Vse je bežalo pred njim, tudi železniški uradniki a vlak se je bližal postaji. Prihiteli so orožniki, toda blazni je tudi na nje streljal. Orožniki si niso znali drugače pomagati, da so tudi streljali ter blaznega ubili.

Skupaj zraščena dvojčka. V Požarevcu (Srbija) je porodila neka žena mrtva, skupaj zraščena dvojčka. Trupli sta imeli skupaj le eno glavo ter sta bili na prsih skupaj zraščeni. Glava je imela tri oči v eni vrsti, dva nosa in dvoje ust, pa samo eno brado. Spodnji deli obeh teles so bili normalno razviti. Nestvor so poslali v anatomske muzej v Beograd.

Petdesetletni jubilej državne železnice se bo praznoval dne 1. januarja 1905.

Biskup Strossmayer praznuje dne 4. febr. 1905 svoj 90. rojstni dan. Delajo se zato že velike priprave.

V menažeriji. V neko vas ob Reni je prišla menažerija; v velikem šotoru so se kazale — seveda v kletkah — najbolj divje zverine celega sveta. Potujoč rokodelski pomočnik se je oglasil pri «ravnatelju», ali ima zanj kak posel v menažeriji. «Ali znate dobro rjoveti,» ga je nato vprašal gospodar zverin. Pa še kako! Kakor zaklan prešič! je bil odgovor. Nato sta se pogodila za službo. Najprej je moral pomagati ravnatelju iz kože devati leva, ki je prejšnji dan poginil. Potem je moral pomočnik sam zlesti v levovo kožo. Ravnatelj je priredil na ta način ustvarjenemu levu, kar je še bilo potrebno, nato pa mu je odkazal oddelek v zverinjaku, kjer se je moral obnašati kakor pravi «kralj puščave». Gospod ravnatelj je napravil dobro kupčijo; novi lev je rjovel tako pristno, kakor da bi bil res doma v Sahari. Pri tem je stresal železne droge, kakor, no, kakor besen lev. V svoji gorečnosti pa je šel predaleč, in stranska stena sosednje kletke, kjer je gospodaril pravcati tiger, se je mahoma podrla. Grom in strela! Sedaj je bil konec levove besnosti, konec levove srčnosti! Napačni kralj puščave se je boječe stisnil v kot in začel obupno klicati: «Pomagajte! Pomagajte!» Že je mislil, da mu bije poslednja ura, ko mu zakliče njegov sosed tiger, njemu, levu, v švabskem dialektu: «Tele neumno!» Čemu pa tako rjoveš! Saj tudi jaz nisem pravi tiger!

Gospodarske stvari.

Tedenski sejem v Kranju dne 19. t. m.

Prignalo se je 257 glav goveje živine, 6 telet, 89 prasičev, — ovac, — kozlov, 75 buš. — 50 kg: pšenice K 10:50 prosa K 8.—, ovska K 7:50, rži K 8:25, ajde K 8.—, iečmena K 7.—, fižol: mandalon in ribničan K 14.—.

Razpis dobave brzojavnih drogov. C. kr. trgovinsko ministrstvo naznanja trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo dne 27. decembra t. l. pri poštnem in brzojavnem oddelku v Belgradu vršila ponudbena razprava za dobavo 5000 brzojavnih drogov, in sicer hrastovega lesa. Natančnejši pogoji so vsak delavnik pri poštnem in brzojavnem oddelku v Belgradu na vpogled. Prepis dobavnega razpisa leži v pisarni trgovinske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Domača knjižnica.

Soseda Razumnika prašičja reja je naslov ravnokar izišli, 153 srani obsegajoči knjigi s 44 podobami, ki jo je izdala c. kr. kmetijska družba v Ljubljani. Knjigo je prevel, oziroma priredil za naše razmere družbeni ravnatelj g. Gustav Pirc, in sicer po nemški knjigi dr. Steuarta, kr. profesorja na kmetijski akademiji v Weißenstephanu. Slovenci dosihdob sploh nismo še imeli strokovne knjige izključno za prašičjo rejo in prav gotovo še nobenega strokovnega spisa tako poljudno in vsakemu razumljivo pisane, kakor je omenjena knjiga. Kmetovalčevi bralci že poznajo Razumnikove dobre svete, ker je bil spis priobčen v letošnjem «Kmetovalcu». Ker se je pa kmetijski družbi važno zdelo izdati spis v celoti, zato se je oskrbel ponatis, ki bo vsakemu prašičerejcu dobro služil, zlasti tistim, ki ne bero «Kmetovalca». Na izredno poljuden način v obliki pogovora s sovaščani razklada, poučuje, bodri in svari Razumnik svoje sosede glede prašičje reje, spodbija napačne ugovore in napeljuje k umni in pravi prašičji reji. Na ta način se razpravlja v 43. poglavjih vse, kar se tiče vzreje, reje, krmljenja in oskrbovanja prašičev, pomoči pri porodu ter o poglavitnih navadnih in kužnih boleznih pri prašičih. V knjigi se upošteva izključno sama praksa; nerazumljivih reči ni nič, in tam, kjer se mora kaj vednostnega povedati, je vedel pisatelj izvirnika res tako mikavno in poljudno razložiti, da mora vsakdo razumeti. Dr. Steuer je spisal celo vrsto takih poljudnih knjig za nemške kmete, in da je z njimi pravo zadel, spričuje njih ogromno razširjenje. Prepričani smo, da bo njegova poslovenjena knjiga «Soseda Razumnika prašičja reja» tudi pri nas imela isti uspeh in da ne bo slovenskega prašičerejca, ki bi ne prebral knjige. Kmetijska družba je izdala knjigo v svrhi pospeševanja prašičje reje, zato ji je nastavila ceno samo 1 K s poštnino vred, dasi nemški izvirnik stane 3 K. Knjiga se naroča pri omenjeni družbi ter je denar naprej poslati.

A. Aškerc: Primož Trubar. Zgodovinska epska pesnitev. V založbi Ig. pl. Kleinmayer & Ferd. Bamberg v Ljubljani je izšlo ravnokar novo pesniško delo našega dičnega pesnika Aškerc. Cena broš. izvodu K 2.—, vez. K 3.—. Knjiga je prav pripravna kot božično ali novoletno darilo.

Darila.

Za dijaško kuhinjo v Kranju darujeta namesto novoletnih voščil gospa in gospod Ivan in Antonija Graiser v Šenčurju 10.— K. Hvala!

Današnja številka obsega 18 strani.

Urarski pomočnik

s potrebnim orodjem se sprejme takoj. 219—1

A. Murovec, urar v Radovljici.

Naznanilo otvoritve.

Naznanjam, da bom na **Primskovem** v lastni hiši s **1. januarjem**

otvoril gostilno.

Pristna vina, raznovrstna, dobra kuhinja, postrežba točna,

218—1

Ivan Graiser, gostilničar.

Globoko užaljeni, potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo v Svojem nezapodljivem sklepu našega iskreno ljubljene, nadbudnega, edinega sina, oziroma brata in vnuka, gospoda

Antona Šlamberger

absolviranega gimnazijskega osmošolca

danes ob pol 11. uri zvečer po dolgi in mučni bolezni v 20. letu svoje starosti, previdnega, večkrat s svetotajstvi, poklicati k Sebi v boljše življenje.

Pogreb nepozabnega bode v četrtek, dne 22. t. m. ob 3. uri popoldne.

Maše-zadužnice se bodo brale v tukajšnji župni cerkvi.

Predragi ranjki bodi priporočen molitvi in blagemu spominu.

Kranj, dne 20. decembra 1904.

Anton Šlamberger, c. kr. notar, oče.

Inka in Nuša, sestre. — Terezija Preširn, stara mati.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja, ki so nam došli ob smrti našega nepozabnega sina, oziroma brata in vnuka, gospoda

Antona Šlamberger

za mnogoštevilno spremstvo k zadnjemu počitku, izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo. Osobito pa se zahvaljujemo g. dr. Šavniku, ki je pokojnika pri njegovem zadnjem boju tako tolažil in izkušal mlado življenje na vse mogoče načine ohraniti, dalje preč. duhovščini. gg.: dr. Gnidovcu, dr. Pernetu in Hybašku, ki so nepozabnega pokojnika obiskovali ves čas njegove bolezni in ga tolažili v zadnjih urah. Dalje g. gimnazijskemu ravnatelju, profesorskemu kolegiju, dijakom za poslednjo čast ter čitalniškemu in dijaškemu pevskemu zboru za gniljivi nagrobnici. Slednjič prisrčna hvala vsem darovateljem prekrasnih vencev.

V Kranju, dne 23. decembra 1904.

Žalujoci ostali.

St. Petersburške
GALOŠE
 čevlji za sneg, Storm Slipper

Pristno
samo z

na
podplatu.

Na debelo in na drobno pri

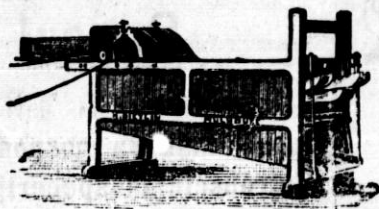
Ant. Krisperju v Ljubljani

kakor tudi pri sledečih tvrdkah:

Ceskutti Marja, Ljubljana. Dolničar D. Postojna. Bartelmay Josip, Kočevje. Benedikt J. S., Ljubljana. Brinšek Iv., Trnovo. Engelsberger R., Krško. Homann Friderik, Radovljica. Homann Oto, Radovljica. Fürsager Leopold, Radovljica. Gratner Jurij, Kamnik. Gatsch A., Kostanjevica. Kolar Jos. & Co., Ljubljana. Lapajne Valentin, Idrija. Morauc Josip, Novo mesto. Petričič Vaso, Ljubljana. Persche Alojzij, Ljubljana

Pollak Marija, Kranj

Petelin Andrej, Ribnica. Trevn Valentin, Idrija, Trevn Anton, Jesenice. Treo Karolina, Ljubljana. Verbič Anton, Sevnica. Jeuniker Ernest, Ljubljana. Kasch A., Ljubljana. Kenda Henrik, Ljubljana. Leutgeb Anton, Ljubljana. Reknagel Karl, Ljubljana. Schäffer Albert, Ljubljana. Schmitt F., Ljubljana. Szantner Fr., Ljubljana. Lebinger & Bergmann, Litija. Ferjan I., Jesenice. E. Hoffmann, Kočevje. Jonke Franc, Kočevje. Barhorčič M., Novo mesto. Koceli I. N., Škofja Loka. 216—1

Znižane cene.

Jamčeno najbolje blago.

Največja zaloga

najnovejših vrst slamoreznic, gepeljnov, mlatilnic, motorjev, tromb in cevi, klin in drugih potrebščin za poljedelstvo se nahaja pri

Franu Zemanu, Ljubljana

Poljanska cesta št. 24 pri Št. Peterskem mostu.

Zahtevajte „Gorenjca“ po vseh gostilnah in kavarnah!

Posamezne številke „Gorenjca“

prodajajo po 10 vin. v

Ljubljani g. A. Kališ, trafika, Jurčičev trg 3;**Škofji Loki** g. M. Žigon, trafika, glavni trg;**Radovljici** g. Oton Homann, glavna trafika;**Javorniku** g. Štefan Podpac, trgovec;**Bohinjski Bistrici** g. M. Grobotek, trgovec.

Zaradi preselitve se dobiva pri **J. Wohlgemuthu** zares po nizkih cenah še ostalo

sedlarsko blago

kakor: uzde, komate, vajeti i. t. d., poleg tega raznovrstne oljnate barve, firnež i. t. d. pravega domačega izdelka brez vsake zmesi (Schwerspatt). Kdor torej hoče poceni kupiti blago, naj te prilike ne zamudi. Nadejaje se mnogobrojnega obiska z velespoštovanjem

J. Wohlgemuth

208—1

Kranj, glavni trg 118.

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko župnika Kneippa in z imenom Kathreiner ter se skrbno izogibajte vseh manj vrednih posnemkov.

Krojaški salon za gospode

Ivan Magdić

Ljubljana, Stari trg 8

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših žurnalnih iz najmodernejšega in najboljšega tuzemskega in inozemskega blaga. Uniformiranje in zaloga potrebščin za Sokole.

Čevljarska delavnica

v Kranju z vsem blagom, orodjem in stroji se odda v najem s 1. januarjem 1905.

Kje? pove upravništvo „Gorenjca“.

213—2

Pozor!

Uljudno vabim slavno p. n. občinstvo k nakupu igrač, tašk za gospodinje in šolarje, šolskih potrebščin in špecerijskih stvari vsake vrste.

Spoštovanjem

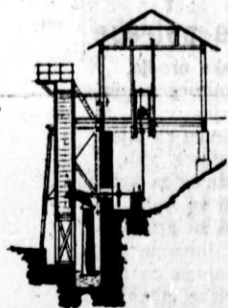
200—3

Rajm. Krisper, Kranj.

Najbolje za zobe

G. Tönnies

104-32

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v **Ljubljani** priporoča
kot posebnost **žage in vse**
stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vrtilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

64-39

MEMBRE DE JURY HORS CONCOURS

Zobo- tehnični atelje Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v **Kranju**

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile kore-
nine, z ali brez nebne plošče, iz **kavčuka**
kakor tudi **zlata**, dalje **vrvnalnice** in
obturatorji se izvršujejo po **najnovejših**
metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu
in **cementu** kakor tudi vse **zobozdrav-**
niške operacije izvršuje tu **specijalist**.

Odperto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Radi opustitve trgovine

prodaja se od dne 27. novembra raznovrstno **manufakturno**
blago pod **lastno ceno** pri

Mariji Ažman

205-2

nasproti g. H. Suttnerja, urarja v **Kranju**.

Glinaste peči, štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi hiše, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, lipežne in cene
priporoča prva in največja

tovarna

pečij in glinastih izdelkov

August Dreise

93-26

v **Ljubljani**.

Večkrat premiano!

Kranj.

trgovini, **Merkur**, **Peter Majdic**
dobijo po najnižjih cenah v
komate, najboljše kakovosti, se
Vozne plaste in pokrivala za

2-907

Vozniki, pozor!

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad
ime „**Schicht**“ in varstveno znamko „**jelen**“.

119-25

Dobiva se povsod!

JURIJ SCHICHT

Ustje
(Česko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje
(Česko)

Izvrstan okus kave dosežete s priloženjem

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Vzorak dragovoljno.
Pošta 5 kg. pošiljka 4 K 50 h franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“
vsem odjemalcem zasloni pošiljki mesečno.

Vydrova tobarne žitne kave Praga-VIII.

Tapetnik in preprogar Dragotin Puc

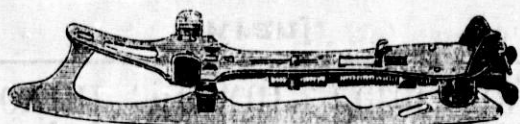
Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 136-17

Lepo božično ali novoletno darilo so

drsalke

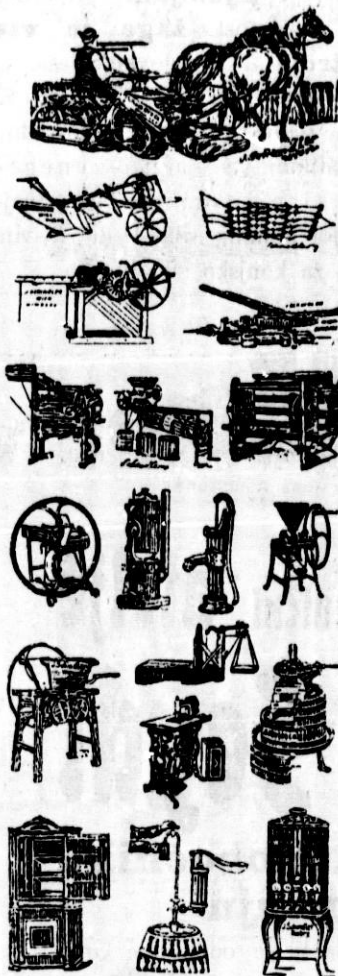

katere prodaja v različnih vrstah in po nizki ceni trgovina „MERKUR“ Peter Majdič.

Za dijake znižane cene.

201—8

že veliko let dobro znani stroji vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe

poljska orodja, stiskalnice za seno, trijerji, čiščilnice za žito, mlatilnice, vitli, luščilnice za koruzo, mlinci za sadje, mlinci za grozdje, stiskalnice za sadje, stiskalnice za grozdje, mlinci za golanje, stroji za rezanje repe, slamoreznice, kotli za kuhanje klate, sesalke za vino, pipe, sesalke za vodnjake, sesalke za gnojilo, škropilnice za gnojnico, vodovodi, železne cevi, svinčene cevi, gumijevе cevi, konopnane cevi, priprave za točenje piva, priprave za sladod, omare za led, mlinci za kavo in dišavo, stroji za delanje klobas, šivalni stroji, priprave za petrolej, železne blagajne, železno pohištvo, namizne tehtnice, stebarske tehtnice, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, tehtnice na drog i. t. d. po zopet izdatno znižanih cenah, vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejših plačilnih pogojih tudi na obroke. Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno in 115-20

franko! Dopisuje se v slovenskem jeziku. Prekupei in agenti zaželjeni! Piše naj se naravno-t:

Ivan Schindler, Dunaj, III., Erdbergstrasse 12.

Vidmaric kaže kmetom moč „Pakraških kapljic“ in „Slavonske zeli.“

JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 steklenic (1 ducat) 5 kron, 24 steklenic (2 ducata) 8 kron 60 vin., 36 steklenic (3 ducati) 12 kron 40 vin., 48 steklenic (4 ducati) 16 kron, 60 steklenic (5 ducatov) 18 kron.

Manj kakor 12 steklenic se ne razpošilja.

Slavonska zel se rabi s prav sijajnim in najboljšim vspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodenju, kataru in odstranjuje goste slane ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsni in pljučnih bolestitih.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 krone 40 vin., 4 originalne steklenice 5 kron 80 vin., 6 originalnih steklenic 8 kron 20 vin.

Manj kakor dve steklenici se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

PETER JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu 209, Slavonija.

195—6

P. Jurišić, lekarnar Pakrac.

Pozor!
Bolnemu zdravje!

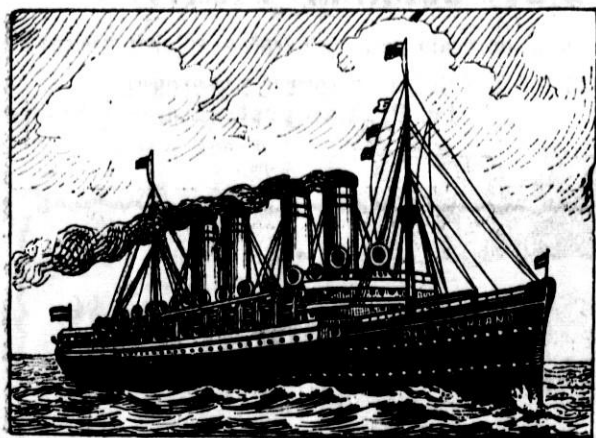
Pozor!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjuje mrzlo in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **PETER JURIŠIĆ, 209, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštanim povzetjem.

Pomočnika
naprednega mišljenja za izdelovanje finega pohištva
sprejme v trajno delo

Josip Bernik
mizarski mojster v Selcih pri Škofji Loki.

Hamburg-Amerika

150-16

Iz Ljubljane v

Novi York

z dobro prosto hrano.

Odhaja se iz Ljubljane vsaki **ponedeljek, torek in četrtek** v tednu.

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo **6 dni**. Pojasnila po večkrat brezplačno.

Zastopnik: **FR. SEUNIG, Ljubljana**, Dunajska cesta 31 (zraven šrange).

System Balke

M. Podkrajšek
frizer

za dame in gospode
Ljubljana, sv. Petra c. 35

priporoča za gojitev las in za umivanje glave svoj z travniško priporočni gor-ko in mrzlo zračni sušilni aparat. Suši brez nadležne vročine. Ne provzročuje skrčenja las. Vpliva dobro na pospeševanje rasti las. Dalje se izvršujejo vsa-kovrstna dela iz las.

Oddelek za dame s separa-tivnim vhodom.

Učenec

se sprejme pri

H. SUTTNER

155-14

urar v Kranju.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ugraje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i t. d.

103-29

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

71-80

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom „MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarsko, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, železne brane, vile, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, **vodne žage, pile**, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katanovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obijanje

Zaloga voznihih plah in pokrival za komate.

Prodaja Tomaževe žlindre in kajnita.

stropov, vlitte kotle. Ve-liko izber slamoreznic, železnih peč

Roman- in Portland-cement, traverze, stare, železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, **sesalke za vodnjake**, cevi in vsako-vrstno špecerijsko blago. **Zaloga svetilk**, zaloga različnih barv.

Zaloga „Belske kisle vode“

Vellacher Sauerbrunnen

4—24

pri Albinu Rantu, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Lepa meblirana soba

z električno lučjo se odda s brano ali brez hrane.

Kje? pove upravnistvo „Gorenjca“.

212—2

Velik požarse zamore lahko in naglo pogasiti
samo s 13—50**Smekalovimi brizgalnicami**

nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. V vsakem položaju delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno!

Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta 1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A. Smekal odlikovana z dvema največjimi odlikovanji, in sicer: **S l. počastno diploma za izboljšanje parnih in motor-brizgalnic ter lestev in z zlato kolajno za prednosti pri ročnih brizgalnicah za nove sestave.****R. A. SMEKAL****Zagreb**

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev.

Slav. šolskim vodstvom

se udano priporočam za cenj. naročila šolskih tiskovin.

Z odličnim spoštovanjem

Iv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Izšla je

„Dobra kuharica“

spisala Minka Vasičeva

v založništvu Lavosl. Schwentner-ja
v Ljubljani.Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po
pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1800 receptov za pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaškega stališča, lit rarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuhar-kih knj-gah nenavadne opreme, in konečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 10—61

H. Suttner, urar

v Kranju

priporoča svojo

izborna zalogo

ur,

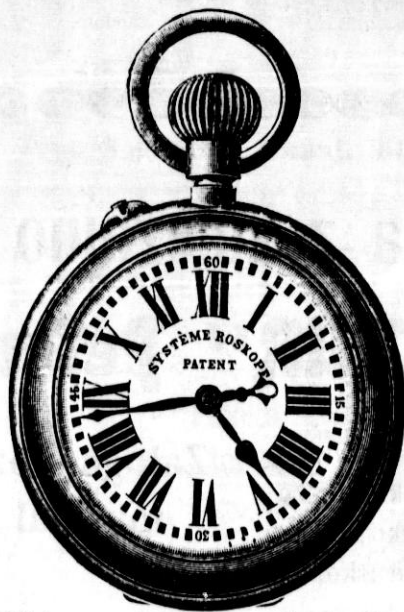
zlatnine

in

srebrnine

po

najnižjih cenah.

Ceniki zastonj in
poštne prosto.Razpošilja se na
vse kraje sveta.

Nikelasta anker-remont. roskopf. železničarjem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov stanovitno bel gld. 3.75, najfinejša zna-ka, gld. 6.50. 114—26

Ljubljanska KREDITNA BANKA v Ljubljani

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja v vsakemu zrebanju.

17-50

Polnovplačani akcijski
kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogle dala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Specijaliteta: Gostilniški stoli.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

97—30

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Specijalitete v nevestininih baiah. Veliki prostori, prtično in v l. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-šalnik, miza, sten-sko ogledalo.

Šivalni stroji iz kolesa

Tovarniška zaloga 121—11

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Imam v kleti

177-1

več sto hektolitrov

pristnega belega in črnega vina, nekaj fine rakije in brinovca ter namiznega olja lastnega izdelka.

Vse solidno postavljeno tudi v moji posodi na tukajšnji državni kolodvor po primerno nizki ceni.

Ivan Pujman

posestnik in trgovec, Vodnjan-Dignano (Istra)

Zdravje je največje bogastvo.

Kapljice sv. Marka

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšajo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse iz glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborna proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezech ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele rati tega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb.** zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

MESTNA LEKARNA, ZAGREB, Markov trg št. 90, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. Cena je naslednja, in sicer franco dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata (24 stekl.) 8 K, 3 ducate (36 stekl.)

11 k, 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K, 5 ducatov (60 steklenic) 17 K.

Imam na tisoče priznalnih pisem, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih ga., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Baratinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogor; Stepan Bortić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; J. Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1860.

187—3

MESTNA LEKARNA, ZAGREB

Markov trg št. 90 poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo.

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Cenjenim svojim

odjemalcem!

Splošne gospodarske razmere so v zvezi s krajevnimi okoliščinami provzročile, da se je stanje trgovin z manufakturnim, špecerijskim, železninskim, galanterijskim in papirnatim blagom tekom časa znatno poslabšalo.

Z ozirom na to so trgovci vseh teh strok sklenili, da odslej svojim odjemalcem popolnoma ustavijo običajna

uvoletna in vsa pod kakim drugim naslovom dana darila

ki presezajo vrednost 20 vin., bodisi v blagu, gotovini ali takozvanem konsumnem popustu, zato pa bodo darovali primerno svoto

v dobrodelne namene.

Vsak trgovec se je zavezal z besedo in pod globo

prvič 50 K, v ponavljajočem slučaju do 500 K

da se bode strogo držal v to svrho podpisanih sklepov.

To naznanjamo cenj. svojim odjemalcem v blagohotno uvaževanje!

V Kranju, dne 1. decembra 1904.

Babič Pavla
Crobath Fran
Dolenz Fran
Fabiani Karol
Florian Karol
Hlebš Ferdinand
Kocmut Janko

Krenner Josip
Kušlan Jernej
Krisper Rajmund
Likozar Josip
Logar & Kalan
Majdič Ivan
Majdič Peter

Marenčič Marija
Matlašič Martin
Miklavčič Eng.
Omersa Fran
Perišni Jakob
Pirc M.
Pollak Ferdinand

Puppo Karol
Rant Albin
Rooss R. & E.
Sajovic Ferd.
Slabe Fran
Urbanc Feliks

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemati za celo leto 4 K, za pol leta 2 K za četrto leta 1 K. Za druge države stane K 5-60. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 K, za pol leta K 1-50. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.